

Yon istwa kouraj ak lespwa

Temwayaj Jemima Sénat

Mwen rele Jemima Sénat, mwen gen 21 an. Mwen soti Santo 25, youn nan zòn ki pi danjere ann Ayiti, kote de gang rival ap goumen pou kontwòl lajounen kou lannwit. Depi m piti, vyolans, laperèz ak ensètitud make lavi mwen. Mwen viv sitiyaasyon pifò moun sou latè pa ta menm ka imajine.

Men, malgre tout bagay, mwen konsidere tèt mwen kòm yon fi ki gen chans. Depi 2021, mwen fè pati Klib Lekti INHO a, yon kominote ki ban m fòs, lespwa ak yon espas an sekirite pou m grandi. INHO te vin plis pase yon aktivite : li te vin yon fanmi, yon refij, yon kote mwen te ka reve pi lwen pase limit anviwònman mwen.

Kominote lekòl Jemima a.

Jemima Sénat.

Nuit Nwèl ki te chanje tout bagay

Nan nuit Nwèl 24 pou rive 25 desanm 2023 a, tout bagay te chanje pou timoun ak jèn Santo 25 yo. Jou swa sa a, gang yo te touye de zanmi nou : de sè ki te gen sèlman sis ak dis an. Lanmò yo te kraze katye nou, inosans nou ak santiman sekirite nou. Panik te gaye toupatou. Fanmi yo t ap kouri, kriye epi chèche kote pou kache. Bri gwo zam te sonnen nan lari yo, epi laperèz te tounen yon pwa reyèl sou kè nou.

Nan memwa de sè yo.

Beth-Tikva : yon Kay Lespwa

Nan mitan kochma sa a, mwen te pami moun ki te gen chans jwenn refij nan Beth-Tikva, ki vle di Kay Lespwa. Menm lè kout zam t ap sonnen deyò, Beth-Tikva te tounen yon kote an sekirite, yon ti kwen paradi nan mitan lanfè.

Lavi te kontinye anndan menm lè mond deyò a t ap kraze. Mwen sonje yon nuit kote 400 Mawozo ak Chen Mechan t ap tire gwo kout zam youn sou lòt. Okenn nan nou pa t ka dòmi. Nan douvanjou, nou te pran sa ki pi nesèsè epi nou te kouri kite Santo 25, nou te pase yon semèn ap dòmi nan yon bilding lekòl. Gras ak Bondye, bagay yo te finalman kalme epi nou te kapab retounen lakay.

Pandan plizyè mwa, nou te rete anndan. Nou te fè lekòl lakay pandan yon ane antye gras ak kat granmoun devwe, epi gras ak Pè Robert ki t ap anseye nou a distans depi Kanada : kou sou rechofman planèt la, CSS ak HTML, mitoloji grèk, franse ak anglè.

Manje te chè anpil. Anpil timoun te gen difikilte pou jwenn menm yon bòl diri pa jou. Men ankò, nou te pami jèn ki te gen chans jwenn de repa chak jou.

Yon repa ansanm nan Beth-Tikva.

Beth-Tikva, Kay Lespwa.

Yon rèv kòmanse pran fòm

Nan otòn 2025, mwen te enskri nan UniFA, inivèsite ansyen prezidan ayisyen Jean-Bertrand Aristide te fonde a. Jodi a, gang yo mwens agresif, men Croix-des-Bouquets toujou anba kontwòl yo. Gen jou ki pi kalm, gen lòt ki danjere. Kèlkeswa wout ou pran, fòk ou fè fas ak bandi yo.

Ale nan inivèsite vle di pase nan mitan gang ame, pandan m ap priye an silans pou m rive vivan. Souvan, mwen te manke lajan pou transpò oswa manje, epi dekourajman te peze lou sou mwen.

Men vin dantis se te toujou rèv mwen. Mwen se premye moun nan fanmi mwen ki ale nan inivèsite. Ane lekòl sa a te gen anpil monte desann, yon defi apre lòt. Yon aksidan te souke m, epi yon ti tan apre, maladi te fòse m pase yon semèn antye lopital. Menm jan ak anpil Ayisyen, yo te jwenn mwen gen H. pylori. Mwen te rate egzamen enpòtan, mwen te pèdi ritm mwen epi mwen te santi etid mwen ap glise soti nan men m.

Men mwen pa t janm lage. Yon bagay anndan mwen, yon limyè, yon konviksyon, yon vokasyon, te kenbe m kanpe.

Jemima nan UniFA, Université de la Fondation Aristide, Croix-des-Bouquets, Ayiti.

Fòs, lafwa ak souvni de ti zanj

Chak jou nan fakilte a se te yon batay, men se te yon viktwa tou. Mwen te dekouvri yon kapasite pou leve kanpe mwen pa t konnen mwen te genyen. Mwen aprann pèsèverans, lè yon kominote soutni li, ka deplase montay.

Jodi a, mwen pote souvni de ti sè yo nan kè mwen. Yo te vòlè lavi yo, men istwa yo pouse m avanse, pou m batay pou edikasyon, sekirite, diyite ak lespwa.

Mwen detèmine pou m kontinye etid mwen, pou m leve pi wo pase fènwa ki antoure m epi onore kado Beth-Tikva ban mwen an : chans pou m viv, pou m grandi epi pou m reve ankò.

Epi sitou, mwen vle remèt kominote mwen tout sa mwen resevwa nan men moun ki te ede m yo, menm moun ki pa t konnen m pèsònèlman.

Jemima devan òdinatè li.

Aprantisaj pratik nan Beth-Tikva.

Yon dènye pawòl lespwa

« Mwen siviv sa anpil moun pa ka imajine. Epi malgre tout bagay, mwen toujou kwè nan lespwa. »

Mwen se Jemima Sénat. Mwen se yon manm Beth-Tikva nan Santo 25, Croix-des-Bouquets. Mwen siviv sa anpil moun pa ka imajine. Epi malgre tout bagay, mwen toujou kwè nan lespwa. Epi sitou, mwen rekonesan anvè tout moun ki te kontribye nan edikasyon mwen.

Soutni INHO. Chak kontribisyon chanje yon lavi ann Ayiti.

Pou kesyon oswa aranjman pou fè yon don, kontakte info@inho.org.
inho.org